

▣ У СРБИЈИ, ПРЕМА ПОДАЦИМА УДРУЖЕЊА ВОЈНИХ БЕСКУЋНИКА, ИМА 2648 ВОЈНИХ БЕСКУЋНИКА, КОЈИ СУ ДОШЛИ ИЗ СЛОВЕНИЈЕ, ХРВАТСКЕ, БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ И МАКЕДОНИЈЕ, ОСТАВЉАЈУЋИ ТАМО СВОЈЕ СТАНОВЕ, А НАЈВИШЕ ИХ ЈЕ У БЕОГРАДУ. ЖИВЕ У КОЛЕКТИВНИМ ЦЕНТРИМА ЗА КОЈЕ И ДРЖАВА И ВОЈСКА ТВРДЕ ДА – НЕ ПОСТОЈЕ. КРУЖЕ ГЛАСИНЕ И ДА ЋЕ ЈЕДАН ОД ТИХ "НЕПОСТОЈЕЋИХ" ЦЕНТАРА, ХОТЕЛ "БРИСТОЛ", УСКОРО БИТИ РАСЕЉЕН, ЗБОГ "ДРЖАВНОГ ИНТЕРЕСА", ШТО ЈЕ, СУМЊАЈУ СТАНАРИ, ДРУГО ИМЕ ЗА ПРОЈЕКАТ "БЕОГРАД НА ВОДИ"

У августу 2014, приликом доделе кључева девет станова пензионисаним припадницима система одбране у Улици Кисела вода у београдском насељу Миријево, тадашњи министар одбране Братислав Гашић изјавио је: "У наредне две, две и по године биће измирене све потребе за становима у војсци, да немамо ниједног припадника војске, ни пензионера ни у редовном саставу, на чекању за стан." У том тренутку без стана или са неадекватним станом је 19.500 припадника војске, а новинарску сумњу да ће све то моћи да се реши до краја фебруара 2017, да је обећање преамбициозно, Гашић је покушао да отклони тврдњом да тај списак датира из деведесетих и да ће бити ревидиран јер су многи већ решили стамбено питање, а има и преминулих. "Србија мисли и на људе који чекају 30 и више година на стан, а који су сва своја богатства и имовину и све оно што су стицали кроз радни век оставили на територији других држава", рекао је тада Гашић. Неки од војних пензионера тада су му и поверовали, хватајући се за то обећање као дављеник за сламку...

У јануару 2018, ту је једна сасвим друга слика. Војни хотел "Бристол" у Карађорђевој улици: тридесетак пензионисаних старешина са породицама или без њих, који припадају категорији такозваних војних бескућника, избеглих из бивших југословенских република, 27. годину борави ту у "привременом смештају". Тај смештај не плаћају мало – за двокреветну собу 11.336 динара месечно, плус, ако имају још чланова породице, за "помоћне лежаје", који заправо не постоје, али се доплаћује 30 одсто цене за један, а 50 одсто за два. "Ишли су и да пописују ко има шпорете, фрижидере, остале електричне уређаје, чак и феневе, како би додатно наплатили трошење струје", прича за "Време" пензионисани заставник прве класе Драган Стојановић, указујући да је "Бристол" последњи колективни избеглички центар у Србији, иако држава тврди да они више не постоје. Станари "Бристола" своју муку носе 27 година, чекајући да добију неко решење за стан, навикли већ на "шетање" по стамбеној ранг-листи и сталне падове наниже. Оно што их је узнемирило јесу гласине које су од јесенас почеле да колају – да ће их иселити на нека друга места. Зависно од извора тих гласина, помињани су разни рокови, од неколико дана па до месец, два, три, пет... Као разлог, помињано је да се то ради због "државног интереса" и – "Београда на води". Група од 14 бескућника, који су имали храбрости, написала је због тога писмо највишим државним званичницима, захтевајући да им одговоре шта ће бити с њима. Они у писму указују и на разне нелегалне радње и кршења правила одговорних у "Бристолу" и Војној установи "Дедиње", на вишеструко већу цену него у другим војним објектима, "одокативно" одређену, претње иселењем и војном полицијом онима за које сматрају да су "непослушни"...

ОД "БРИСТОЛА" ДО "ДЕДИЊА" И НАЗАД: Уместо одговора, стигао је новопостављени директор ВУ "Дедиње" Чедомир Кисић са сарадницима и кратко саопштио да не може да одговори ни на једно њихово питање нити навод из писма званичницима, тако да састанак пропада. Потом је стигао допис из Министарства одбране, из Сектора за материјалне ресурсе, где се у првој реченици потписници писма оптужују да од државе траже станове, што је, тврди Стојановић, потпуна неистина. "Након десетак дана зову делегацију станара да дође у ВУ 'Дедиње', али смо им одговорили да то не желимо јер са њима немамо ништа, него са Министарством одбране, чији представници треба да дођу у 'Бристол'", каже Стојановић и додаје да се након тога појавио директор Дирекције за услуге стандарда Министарства одбране Кравић са правником из Војностамбеног фонда Новаковићем и директором "Дедиња" Кисићем. "Пуковник Новаковић почиње причу како постоји државни интерес, не помињући конкретно који, и да ће зато да нас преселе у други објекат, који ће у међувремену бити реновиран на Дорћолу. Рекао је да ћемо да идемо у 'свеже окречене собе', што је страшна реченица. Замислите, после 27 година у колективном смештају дође човек и тако нешто вам каже, да вас, као овце, селе из једног у други тор. Тада сам плануо и питао га да ли разговара са људима или са овцама. Он је само понављао да је то државни интерес. Није навео који", каже Стојановић. Као илустрацију услова у којима бораве у "Бристолу" он наводи и чињеницу да собе у којима живе за 27 година нису ниједном окречене, а да су старешинама, добијањем тог привременог смештаја, умањене

накнаде за одвојени живот и такозвани трошкови становања. Као нелогичност, он наводи и то што Министарство одбране финансира ВУ "Дедиње", која, истовремено, узима новац и од њих.

Председник Удружења војних бескућника потпуковник пилот у пензији Владо Ђукић истиче да су сви надлежни заборавили да је војним лицима од плате одбијано 4,5 одсто од бруто или 6 одсто од нето плате за Војностамбени фонд (ВСФ) и да Удружење сада води поступак за враћање тог новца. Реч је о огромној суми, која се налази на рачуну Српске банке (наследница Ју Гарант банке и ранијег Војног сервиса). "Тим средствима Народна банка Србије је основала Српску банку", тврди Ђукић и прецизира да прорачуни говоре како је то, када се израчуна по особи, вредност најмање једног троипособног стана. "Министарство одбране тврди да је то застарело. Средства су уплаћивана до 1993, а ми имамо сазнања и доказе да су уплаћивана до 1998. године", наставља Ђукић, додајући да су они 1993. од државе добили потврде колико су уплатили у ВСФ. Ђукић објашњава да су старешине из бивших југословенских република који су тамо имали станове морали да их званично уступе ВСФ (он је то учинио 1992. у Мостару, где је био наставник летења), и сад су остали и без станова и без пара које су уплаћивали у Војностамбени фонд.

ПАКЛЕНИ ПРАВИЛНИК: Ђукић тврди и да је крајем деведесетих постојала наредба тадашњег министра одбране Павла Булатовића да се уплаћене паре из ВСФ лицима која нису добила станове могу вратити, али да се то не може урадити са онима који су дошли из бивших република "док се не заврши сукцесија". Он показује и компликован правилник Министарства одбране за бодовање при прављењу стамбене ранг-листе, "у коме се не би снашао ни доктор економских наука", и појашњава да станове својом одлуком дели министар одбране, посебном наредбом, којом се прави "разрез" – активним војним лицима 70 одсто, пензионерима 30 одсто.

Правилником из 2008. направљено је осам група – четири су активни генерали, официри, подофицири и цивилна лица, и исто толико пензионисани у том статусу, а бескућници су сврстани у пензионере. "Уставни суд је тај правилник поништио, а људи из Министарства одбране, да би прикрили своје манипулације, смишљају нову чудну формулу, коју нико не може одгонетнути. Онда убеђују министра да је законски све у реду, и он то потписује. То су тешки манипуланти", тврди Ђукић. Ситуацију илуструје примером једног војног бескућника који је био први на листи у својој групи, а делило се осам станова: "Пред поделу, појави се осам лица на ранг-листи испред њега. Другостепена комисија утврди потом да за пет лица подела није законита. И шта онда ти из Министарства раде – доделе три стана, а за пет распишу нову расподелу. И у тој новој расподели опет дају онима који могу добити, а за оне којима комисија поништи, распишују нову расподелу, све док њихови људи 'не прођу'. А наш члан, који је био први на листи, опет остане без стана." Ђукић тврди да у Београду има најмање 100 празних станова, "који се чувају због нечега", и као пример наводи стан у Улици Пеђе Милосављевића 44 на Бежанијској коси, који је запечаћен већ девет година, а за њега се плаћају све режије, јер се "чува за некога".

У Србији, према подацима Удружења, има 2648 војних бескућника, који су дошли из Словеније, Хрватске, Босне и Херцеговине и Македоније, остављајући тамо своје станове, а највише их је у Београду. Ђукић наводи да је прошле године Министарство одбране вратило у посед 130 станова који су били нелегално коришћени и они су, као "неуређени", посебном уредбом подељени заинтересованим лицима, што је тим људима мач са две оштрице – морају да се одрекну припадајућег стамбеног простора (скидају се са ранг-листе) и потом сами финансирају уређење тог стана, а има их поприлично руинираних, што захтева више хиљада евра улагања. "И онда Министарство одбране, тек кад ви реновирате стан, процени његову вредност и цену откупа", упозорава Ђукић и указује на још један проблем – не зна се колика су дуговања бившег нелегалног корисника према Електродистрибуцији и Инфостану, а све то мора да плати нови станар. До сада је од тих 130 подељено нешто мање од 70 станова.

